

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Euro & talous 2/2011 – Rahoitusjärjestelmän vakaus 2011

Johtokunnan varapuheenjohtaja

Pentti Hakkarainen

12.5.2011

Teemat

- 1) Suomen ja muun Euroopan rahoitusjärjestelmän vakaustilanne
 - Velkaantuneisuuden maailmanlaajuinen kasvu
 - Kotimainen toimintaympäristö: kotitaloudet, yritykset, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuri
 - Pankki- ja vakuutussektorin tilanne ja näkymät
- 2) Suurimmat vakausriskit seuraavan 12 kuukauden aikana
- 3) Tarvittavat toimet vakauden turvaamiseksi

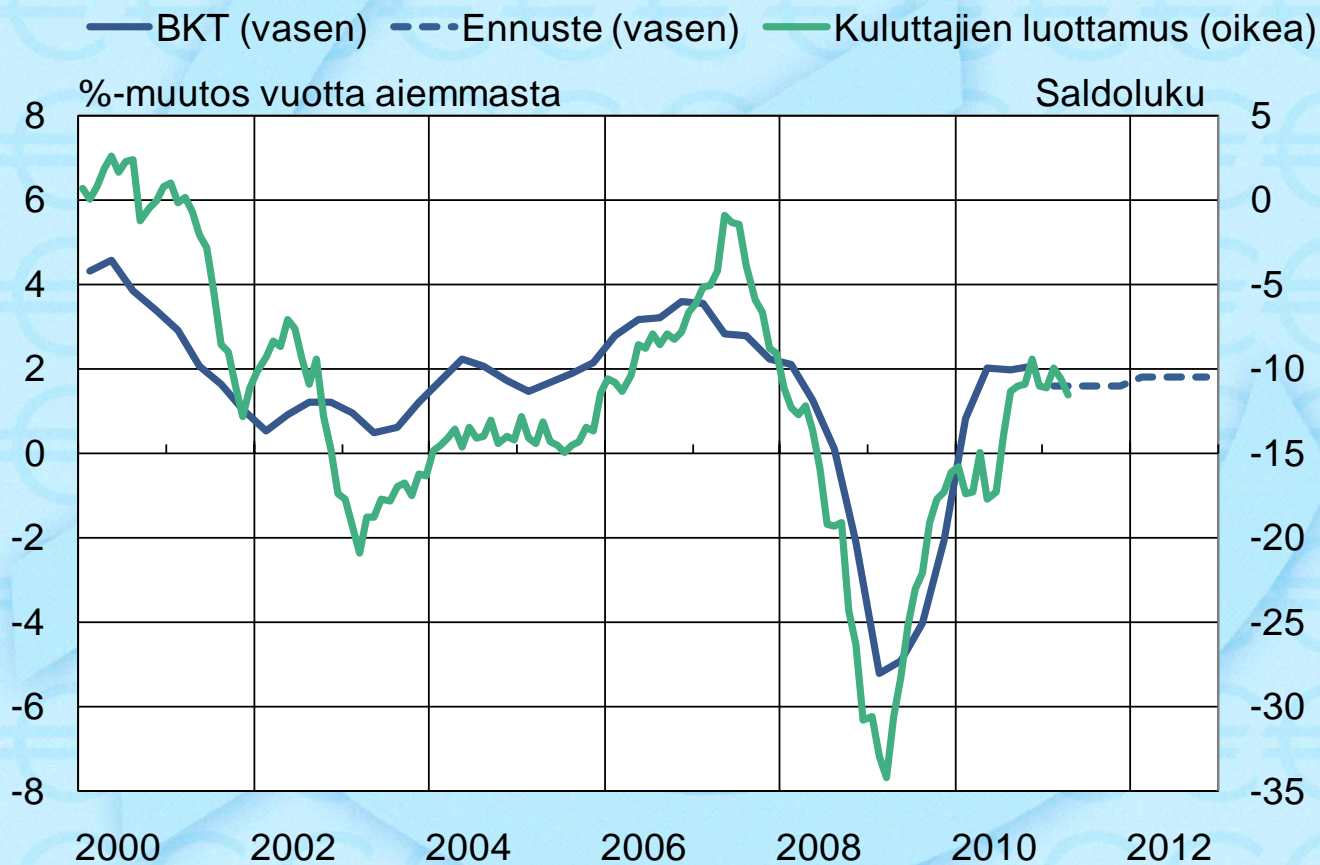

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen ja muun Euroopan rahoitusjärjestelmän vakaustilanne

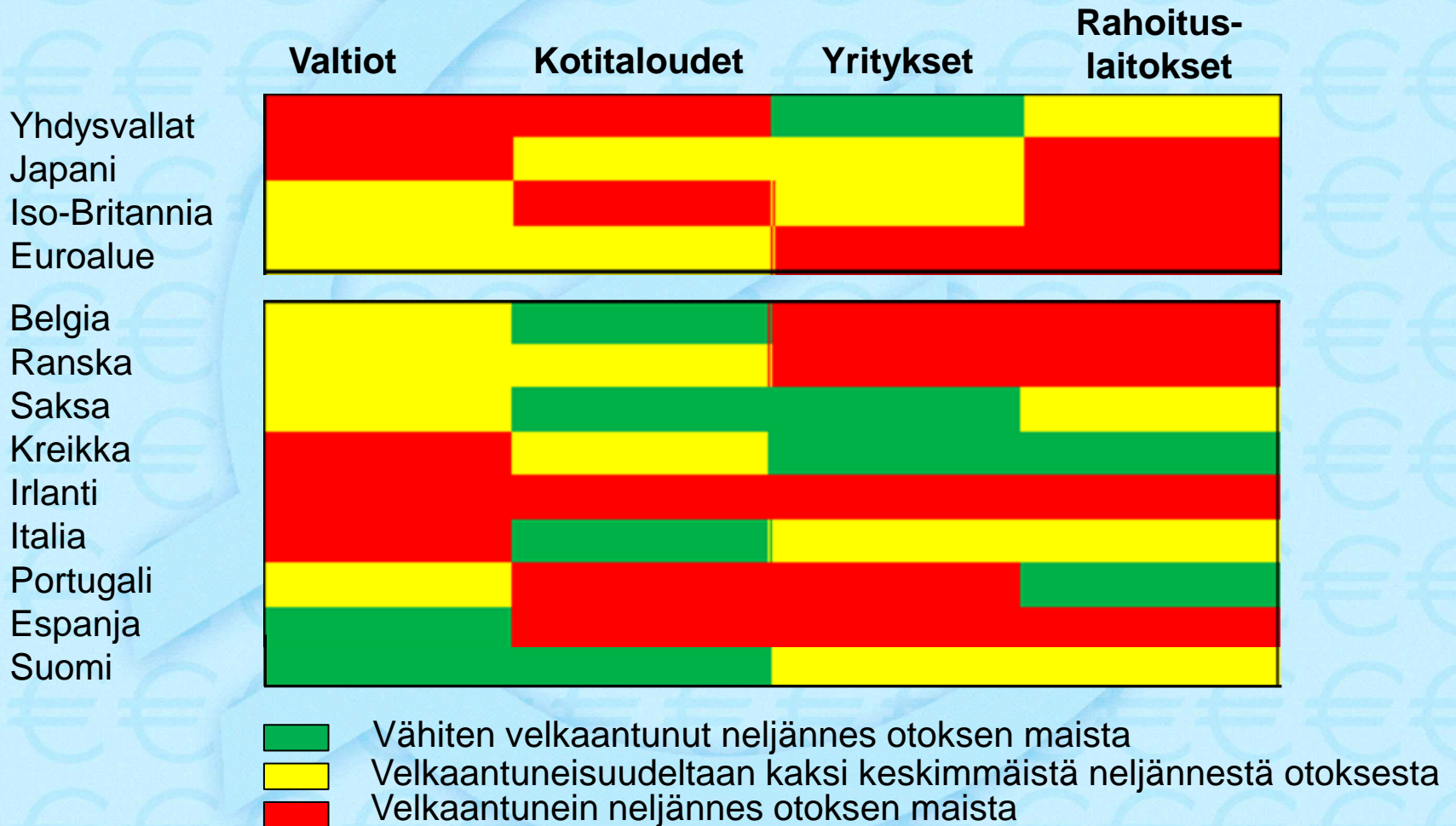
Euroalueen kasvuvauhti tasaantumassa

Euroalueen bruttokansantuote ja kuluttajien luottamus

Lähde: Eurostat, EU komissio ja IMF (ennuste).

Velkaantuneisuuden perintö rasittaa kehittyneitä talouksia

Lähde: IMF, Suomen Pankki

Pankkien ongelmat eivät rajoitu velkakriisimaihin

Saamisten laatu

Tappiot valtioiden velkakirjoista Luotto-tappiot Tukkuvarain-hankinnan kustannukset Tuotot Vakavarai-suus

Yhdysvallat
 Iso-Britannia
 Itävalta
 Belgia
 Ranska
 Saksa: Liikepankit
 Saksa: Osavaltiopankit
 Kreikka
 Irlanti
 Italia
 Alankomaat
 Portugali
 Espanja: Kansainväliset
 Espanja: Liikepankit
 Espanja: Säästöpankit
 Suomi

■ Paras neljännes otoksen maista
■ Kaksi keskimmäistä neljännestä otoksesta
■ Huonoin neljännes otoksen maista

Lähde: IMF.

Suomalaisen rahatalouden kytkökset

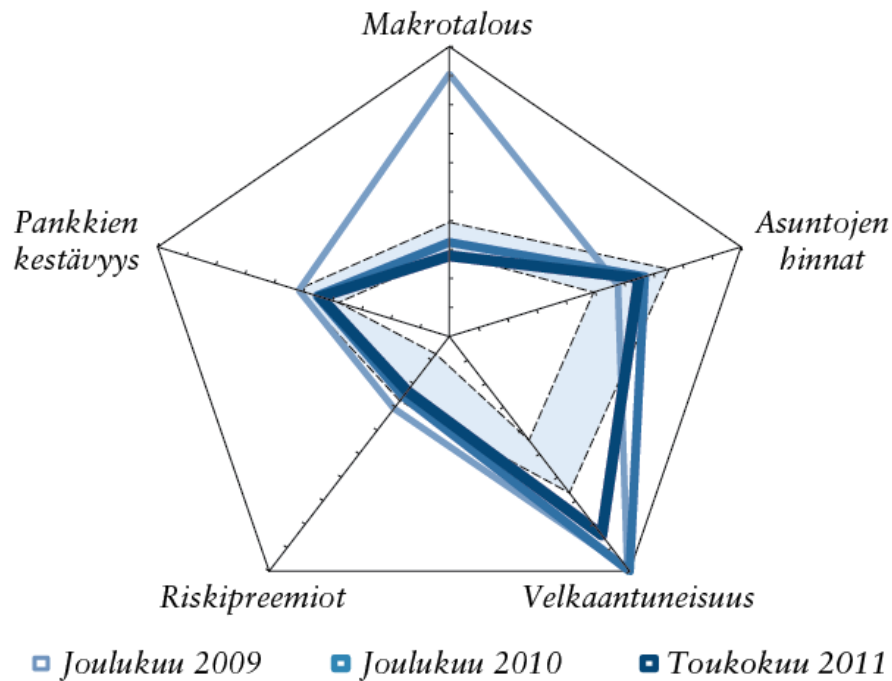
Keskeisten suomalaisten sijoittasektoreiden saamiset maittain, 31.12.2010

Milj. euroa	EU	Euroalue	Kreikka	Irlanti	Portugali
Luottolaitokset	197 955	45 611	67	1 003	302
Sijoitus- ja rahamarkkinarahastot	31 385	18 312	304	1 466	156
Vakuutusyhtiöt	20 178	12 591	199	1 189	83
Työeläkelaitokset	60 476	42 539	609	7 318	383
Yhteensä:	309 994	119 053	1 179	10 976	924

Lähde: Suomen Pankki.

Velkaantuneisuus yhä suurin kotimainen uhka vakaudelle

Suomen rahoitusjärjestelmän vakauskartta

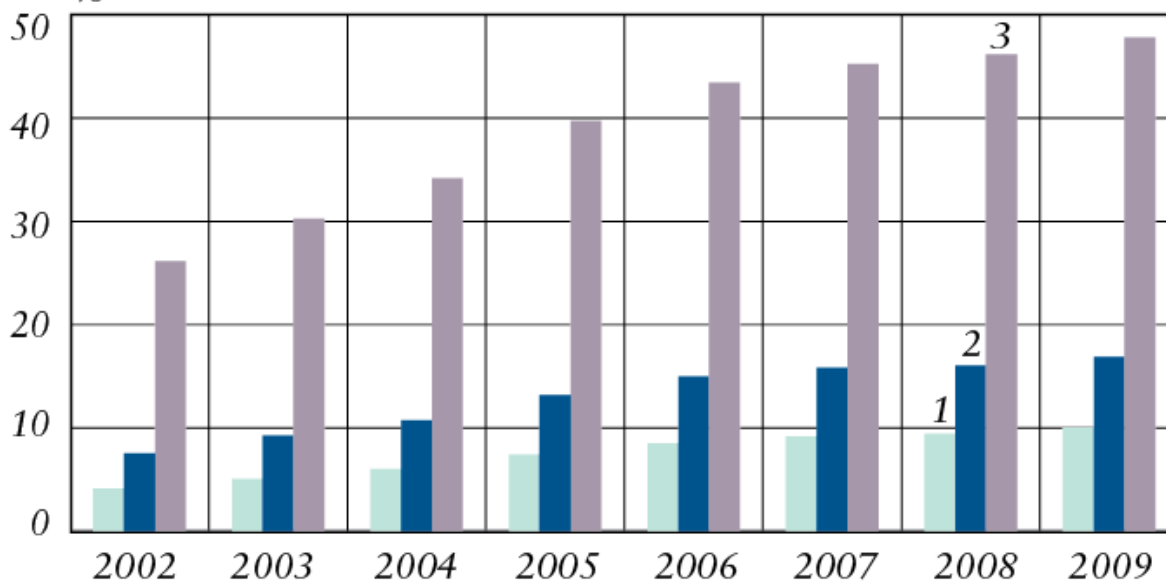

Lähteet: NASDAQ OMX Helsinki, pankit,
Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Voimakkaasti velkaantuneiden kotitalouksien osuus kasvanut tuntuvasti

Suomalaiset kotitaloudet, joiden velkaantumisaste* on yli 300 %

1. Osuus asuntokunnista
2. Osuus asuntokunnista, joilla on velkaa
3. Osuus asuntokuntien kokonaisvelasta

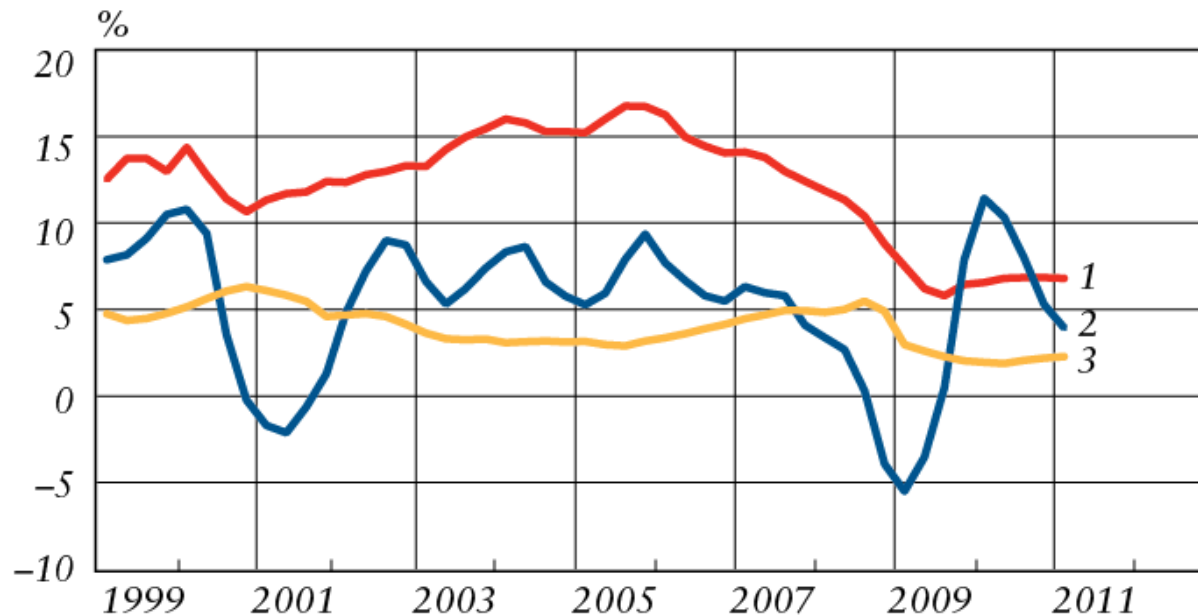
* Velka, % käytettävissä olevasta rahatulosta.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Asuntojen hintojen nousuvauhti tasaantunut

Asuntojen hintojen, asuntolainakannan ja uusien asuntolainojen keskikoron kehitys Suomessa

1. — Asuntolainakannan vuosimuutos
2. — Asuntojen hintojen vuosimuutos
3. — Uusien asuntolainojen korko

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Suomalaisen pankkien liikevoitto kasvussa

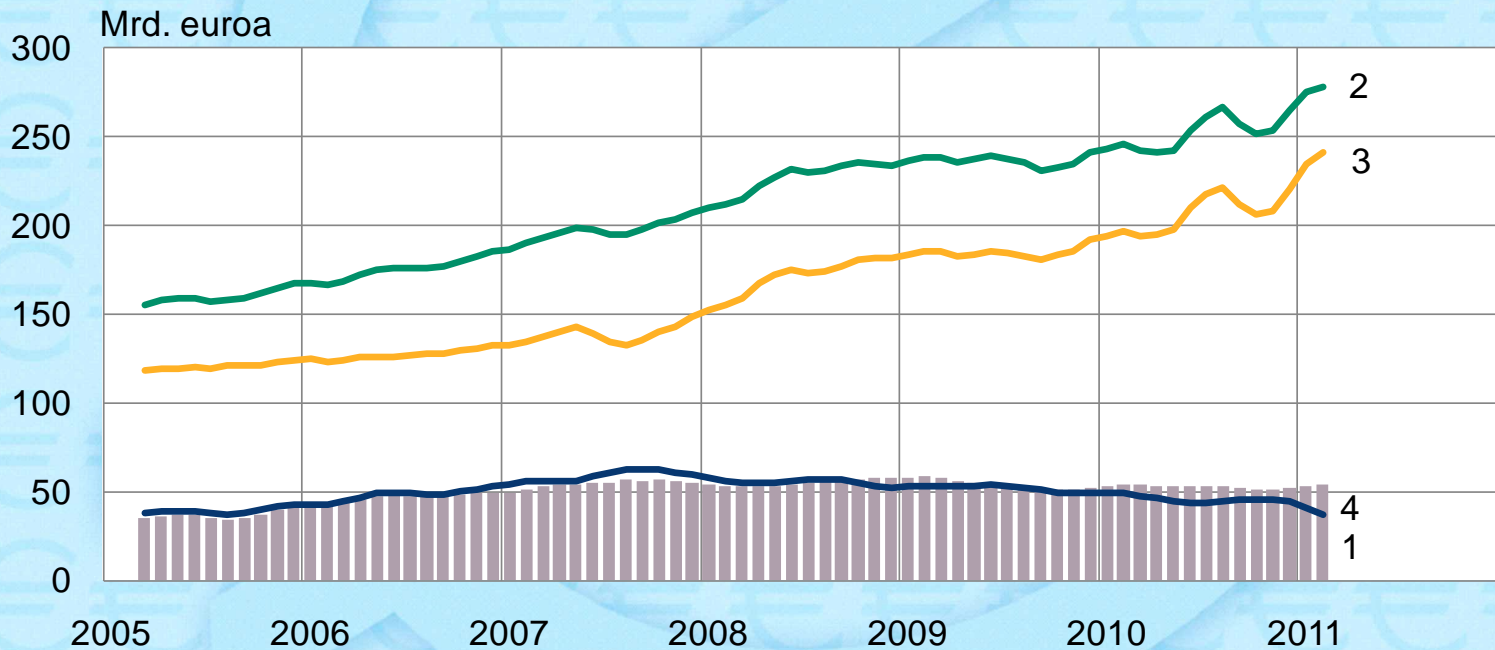

Luvat sisältävät Nordean ja Danske Bankin pankkitoiminnan Suomessa, OP-Pohjola-ryhmän ja Aktian pankkitoimintasegmentin sekä muiden pankkien koko toiminnan.

Lähde: Pankkien osavuosisikatsaukset.

Myös suomalaiset pankit riippuvaisia markkinarahoituksesta...

- 1 Velkapaperit
- 2 Lainat
- 3 Talletukset
- 4 Rahoitusvaje = lainat-talletukset

Sisältää Suomessa toimivien talletuspankkien (pl. niiden ulkomailla sijaitsevat sivukonttorit) ja asuntoluottopankkien yleisölainat ja -talletukset.

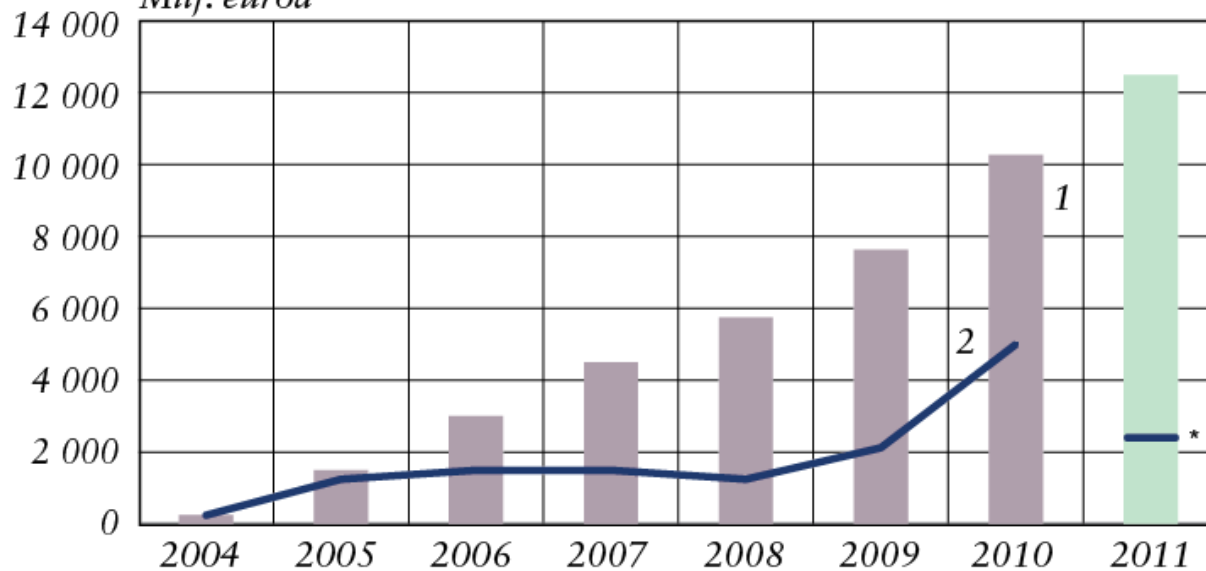
Lähde: Suomen Pankki.

... josta enenevä osuus hankitaan katetuilla joukkolainoilla

Suomalaisten pankkikonsernien katetut joukkolainat

1. ■ Kanta 2. — Liikkeeseenlaskut

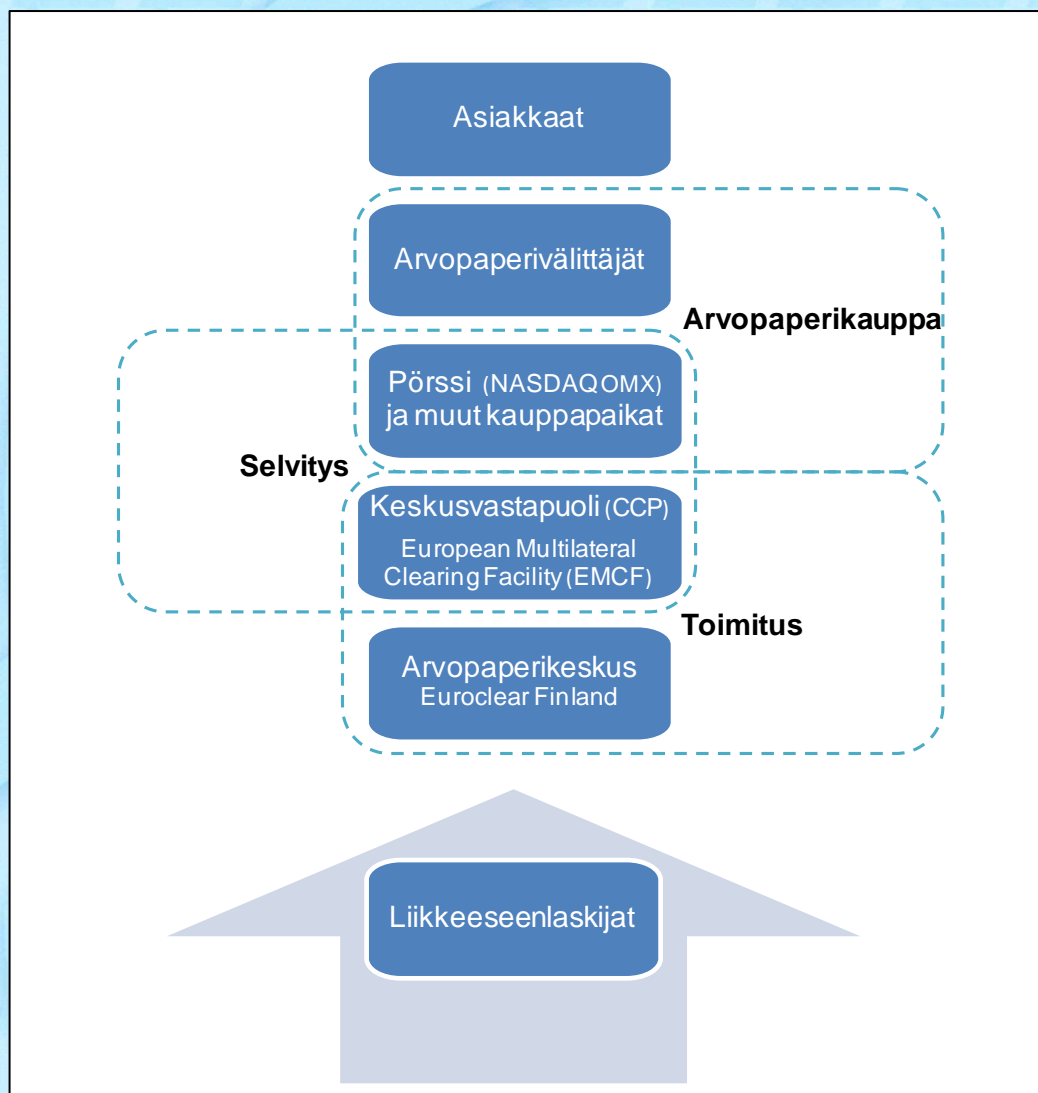
Milj. euroa

* Vuoden 2011 osalta huhtikuun lopun kanta ja tammi-huhtikuun liikkeeseenlaskut.

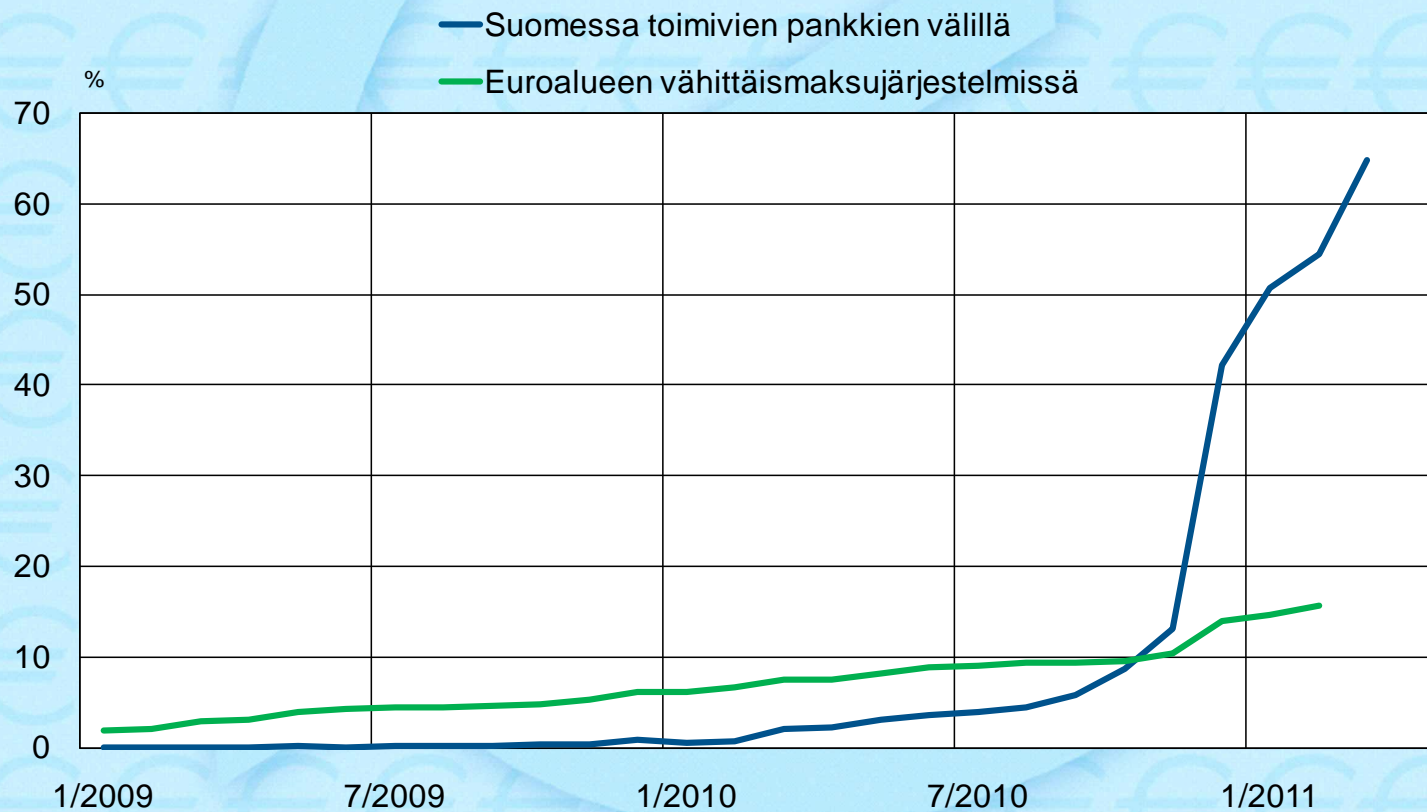
Lähteet: Suomen Pankki, European Covered Bonds Council ja Bloomberg.

Pääomamarkkinoiden arvoketju karkaamassa?

Maksujärjestelmät siirtyneet nopeasti osaksi yleiseurooppalaista järjestelmää

SEPA-tilisiirtojen osuus kaikista tilisiirroista

Lähteet: Suomen Pankki, EBA Clearing ja EKP.

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suurimmat vakausuhkat seuraavan 12 kk aikana

Suurimmat vakausuhkat seuraavan 12 kk aikana

- 1) Valtioiden velkakriisi laajenee ja syvenee.
- 2) Euroopan pankkisektorin tervehdyttämistä lykätään tai toimenpiteet jäävät riittämättömiksi.
- 3) Suomalaisten kotitalouksien velkaantuminen ja asuntojen hintojen nousuvauhti kiihtyvät uudestaan

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Tarvittavat toimet vakausriskien pienentämiseksi

Valtioiden velkakriisi saatava hallintaan

- ◆ EU-alueen pankkien taseita tulee vahvistaa talouskasvun tukemiseksi ja velkakriisin laajenemisen estämiseksi
- ◆ Eurooppalaisten stressitestien pohjalta tulee ryhtyä määrätietoisiin toimiin heikkojen mutta elinkelpoisten pankkien pääomien vahvistamiseksi ensisijaisesti yksityisen sektorin toimenpitein
- ◆ Elinkelvottomat pankit tulee uudelleenjärjestää tai ajaa hallitusti alas

Kotitalouksien velkaantumista hillittävä

- ◆ Kotitalouksien on mitoitettava lainojensa määrä maksukykyensä mukaan ja varauduttava nykyistä suurempiin korkomenoihin
- ◆ Pankkien ei tule myöntää kotitalouksien vakuuksiin ja velanhoitokykyyn nähden liian suuria lainoja

Suomen julkisen talouden kestävyys turvattava

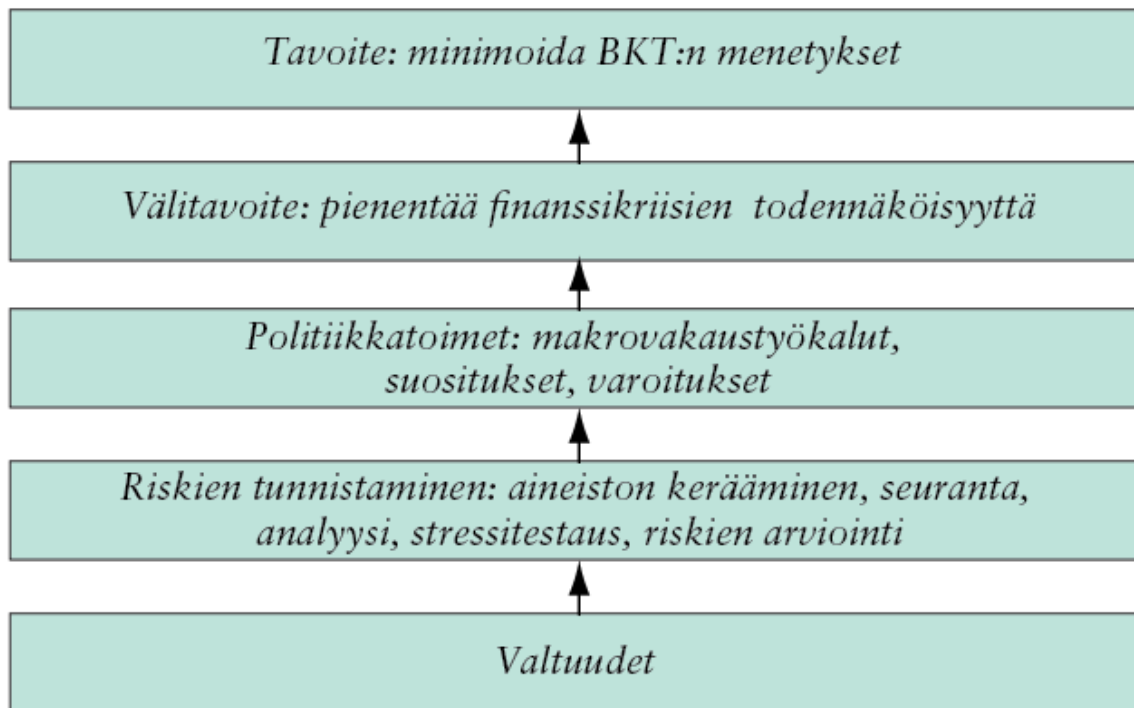
- ◆ Viimeaikainen velkakriisi on osoittanut, että velkaantunut julkinen talous on haavoittuva ulkoisille häiriöille.
- ◆ Rahoitusjärjestelmän vakauden ylläpitäminen edellyttää vahvaa julkista taloutta.

Tulevien finanssikriisien todennäköisyyttä ja haittoja pienennettävä

- ◆ Viranomaisten tulee voida ehkäistä koko taloutta ja rahoitusjärjestelmää uhkaavia riskejä.
 - Makrovakaustoimilla pyritään mm. jarruttamaan kotitalouksien ja yritysten liiallista velkaantumista ja varallisuushintojen liiallista nousua
- ◆ Suomessa tulee vahvistaa makrovakausvalvontaa antamalla viranomaisille toimintavaltuudet ja työkalut.

Makrovakausvalvojan tehtävät, työkalut ja tavoitteet

Makrovakausvalvojan tehtävät, työkalut ja tavoitteet

Lähteet: Longworth (2011) ja Suomen Pankki.

Ongelmapankkien kriisienhallintaa parannettava

- ◆ EU:ssa tulee luoda yhtenäinen rahoituslaitosten kriisienhallintakehikko komission esittämien suuntaviivojen mukaisesti.
- ◆ Suomen viranomaisille tulee taata valtuudet puuttua vaikeuksissa olevien rahoituslaitosten toimintaan riittävän ajoissa.
- ◆ Viranomaisilla tulee olla riittävät valtuudet tarvittaessa uudelleenjärjestellä tai lopettaa ongelmapankin toiminnot.

Maksu- ja selvitysjärjestelmien luotettava ja tehokas toiminta on varmistettava

- ◆ Kansainvälisellä kehityksellä – integraatiolla ja sääntelyllä – on suoria ja epäsuoria vaikutuksia kotimaisen rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin toimintaan.
- ◆ Toimintojen siirtyessä ulkomaille kotimaisten palveluiden luotettavuus ja riittävä valvonta on varmistettava.

Kiitos!

